ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ІНСТРУМЕНТУВАННЯ

Фахова профілізація «Оперно-симфонічне диригування»

Спеціальність		B5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Магістр
Освітньо-професійна програма		Музичне мистецтво
Курс		1 – 2
Семестр		1 – 3
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		270 години / 9 кредитів ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, по батькові**	Савченко Ганна Сергіївна
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Завідувач кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Savchenko.pdf hanna.savchenko@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна «Теорія та практика інструментування» входить до переліку дисциплін професійної підготовки для оперно-симфонічних диригентів. Навчальна дисципліна спрямована на поглиблення знань щодо загальних прийомів інструментування і вдосконалення техніки оркестрування здобувачами освіти.
Мета дисципліни		Удосконалення базових навичок і розширення арсеналу технічних прийомів інструментування.

Програмні результати навчання	**РН3.** Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. **РН 4.** Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків. **РН6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образноемоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. **РН7.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно категоріальним апаратом.
Загальні компетентності	**ЗК2.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **ЗК 4.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК 6.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК 9.** Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові) компетентності	**СК1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції. **СК2.** Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду. **СК3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики / звукорежисерської практики обробки звуку. **СК4.** Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
Зміст навчальної дисципліни	*Тема 1.* Виконавські можливості та темброва характеристика основних інструментальних груп симфонічного оркестру. *Тема 2.* Оркестрові функції та прийоми їх реалізації в контексті музичної драматургії. *Тема 3.* Інструментування для камерного оркестру. *Тема 4.* Інструментування у гомофонно-поліфонічному складі для малого і великого симфонічного оркестрів. *Тема 5.* Інструментування поліфонічних форм для малого і великого симфонічного оркестрів. *Тема 6.* Оркестрування творів з використанням технік композиції XX-XXI ст.
Види занять	Практичні заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Практичний і наочний (демонстрація прийомів і засобів інструментування через аналіз партитур); метод обговорення виконаних під час самостійної роботи інструментувань з накресленням подальших шляхів вирішення технічних і художніх завдань; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (аналіз принципів і прийомів інструментування в творах композиторів XVIII-XXI століть, виконання інструментувань творів згідно з темою, за потребою – робота з навчально-методичною літературою).

Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. **Поточний контроль (max 60 балів):** контроль виконання завдань (інструментування творів) протягом семестру здійснюється викладачем під час кожного заняття з обговоренням і рекомендаціями щодо методів вирішення технічних і художніх завдань. **Семестровий контроль (max 40 балів):** заліки у 1, 2 семестрах, екзамен у 3 семестрі передбачають демонстрацію виконаних протягом семестру робіт з інструментування в обсязі двадцяти партитурних сторінок. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. Із критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті та за посиланням: Кр Оц ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ІНСТРУМЕНТУВАННЯ
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: листування через e-mail, посилання на google-диск, Zoom, Viber. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Клебанов, Д. (2019). *Лекції з інструментування: навч. посіб.* Ред. і доп. Турнєєв С., пер. Романюк І. Харків: «Естет Принт». Adler, S. (2002). *The study of orchestration*. 3rd ed. New York: Norton. Casella, A., Mortari W. (2004). *The Technique of Contemporary Orchestration.* Eng. Translation with contemporary Applications by T. V. Fraschillo. Milan: Ricordi. Forsyth, C. (2013). Orchestration. London : Dover Publications. Piston, W. (1969). Orchestration. London : Victor Gollancz LTD.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Теорія та практика інструментування», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, 26 червня 2025 року протокол № 9.